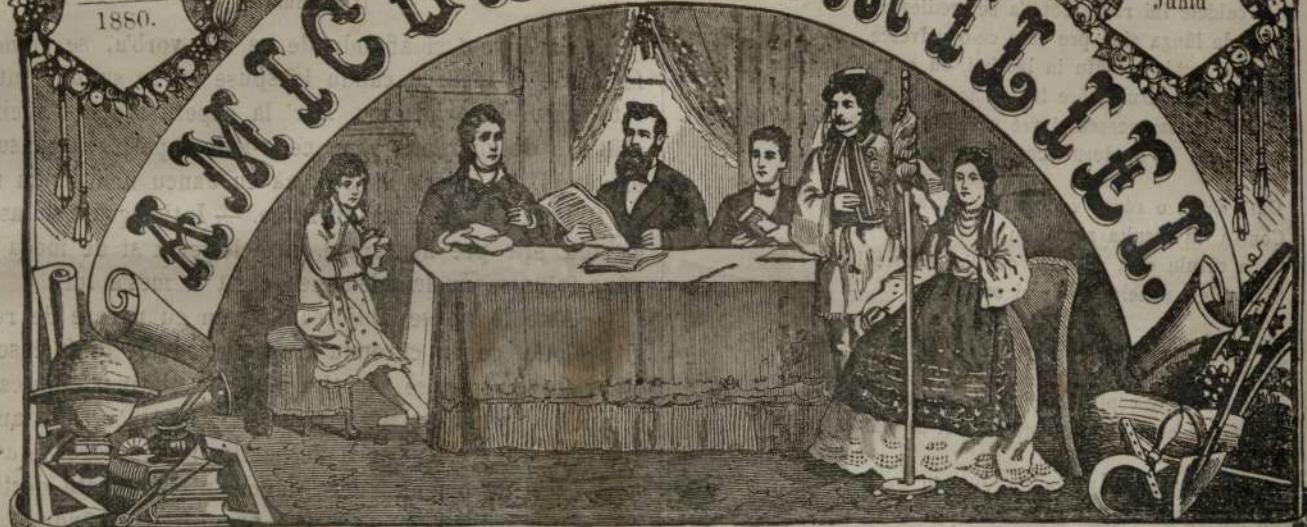

Nr. 21.
An. IV
1880.

Gherl'a
8/20
Juniu

MICULU FAMILIE

Apare una data in seputana — Domineca. Pretinu de prenumeratinne pre unu anu 50 d., pe unu semestru 2 fl 50 cr.,
pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

COPI'L'A si SÓRELE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Legenda)

La diarea blânda-a lunei o umbra se strecóra
Cu viersu de filomela, cu zimbetu de feciora,
Din caerulu de auru sucesce ea metasa
Ér blând'a-i animiôra suspina si ofteza ;

E mândra si frumosa că-unu angeru din cea lume
Si visu si poesia se 'nchina la-alu ei nume.
Ea sbóra preste stânca, suspina 'n a ei cale
Si bórea fermecata in urm'a ei tresare.

La-unu lacu cu lapte dulce copil'a se opresce
I-i plinu fusulu in mâna si totu mai sfâraescse;
Natur'a se uimesce si florile sus pina
Caci ea-i multu mai frumosa că gingasi'a loru dîna.

Vestmîntu-i de retieua pre florî lu pune josu
Si lasa se se véda alu ei chipu mladiosu :
Pre facia-unu focu de sôre si dôue dulci stelitie
Si 'n sinu de flori de nufêru o mândra gradinitia.

Copil'a 'n lacu se-ascunde, se scalda 'n lapte dulce
Si róu'a 'n sinulu flórei rosiesce si straluce,
Apoi vene la tiermuri se 'mbraca si pornesc
Si cântă cu versu dulce de codrulu tiniesce :

— „Me-oiu duce dice dens'a, — pasindu din flóre 'n flóre
„Me-oiu duce pân' se aflu de urm'a celui sôre
„Ce-a sagetatu in mine schintéu'a de amoru,
„Me-oiu duce se me véda si l'oiu lasá cu doru.

In diori de demanétia cându se saruta dulce
Flórea cu mândra róua ce 'n façia s'a straluce;
Cându filomel'a-ascunsa in cîmpuri pr'intre flori
Suspina-o salutare la scumpele-i sorori;

Copil'a 'ncântatòria in vîrfu de munte-ajunge,
Privesce la picioare-i unu pereuasiu ce-curge,
Pre-a cerjului cîmpia o stea ce-abié lumina
Si sinulu seu celu fragedu tresare si suspina.

De prin valcele-apare maretii sôrele june
In vîrfu-acelui munte, venindu din alta lume ;
Copil'a inse dörme pre-unu patu de floricele
Scaldându foculu juniei cu róu'a de pre ele ;

Ér sôrele ce-o vede in cursu-i se opresce
Frumséti'a, tenereti'a-i in anima-lu ranesce,
Si ochii ei cei ageri cu dragu spre ea 'si pléca
Sub gean'a-i auria o lacrima se 'néca.

— „Decându e asta lume si 'n ceriuri linu plutescă
„Nu am vediutu fientia cu-asié chipu angerescu,
„E dulce că auror'a, că 'n maiu o demanétia,
„E dulce, multu mai dulce că tainic'a sperantia;

„Guriti'a-i rumeiôra e dulce zimbitore
„Că 'n diorii demanetiei caliciulu blândeai flóre,
„Pre umerii-i că néu'a in unda aurie
„Unu velu de auru galbenu atérna si adie ;

Reservistulu.

— Noveleta originală. —

(Continuare.)

„Acëstă ori nici un'a va fi soci'a mea“ —
Elu dîce — si pornesc spre jun'a ce visă!

De caldele lui radie copil'a se trediesce
Si vede lângă sine pre sôre ce-o privesc.
Cu-unu ochiu muiatu in lacrimi, cu o privire dulce;
Voiesce mândrul să se în braçia se-o apuse,
Copil'a se smâncese si vré că se-lu opresca
Se-lu lase că de doru-i copil'u se-mbetranescă.

Dai' sôrele o róga: se-i fia lui socia
Copil'a 'lu asculta zimbindu cu bucuria
Si 'n carulu celu de auru copil'a se asiédia
Si sôrele e veselu suride si ofteza.

Din diori de demanetă si pâna 'n murgu de séra
Cu-amoru si cu placere ei ambii se-adapara;
Ursitu a fostu copil'a se fia-alui socia
Er' sôrele celu mândru iubitulu ei se fia.

Ce dulce fu amorulu copilei cu celu sôre
Cá mierea ce o suge albin'a de pré flóre,
Cá visulu unui angeru, cá prim'a sarutare
Ce-o dai unei copile roșinde cu-nfocare.

III.

Er' cându aparuru diorii in diu'a urmatore
Voiosi se aretara la riuri si la flóre,
Din plăuri, din valcele se ducu ei catra munti
Stringându-se in braçia, la ei cu dragu te uit;

Si ajungându in culmea acelui munte 'n care
Sôrele-a datu copilei ântâia sarutare,
La ea cu dragu privesc si o saruta dulce
Si muntele șioptesce si riulu frumosu luce.

Dar' vai de alui radie ferbinti si ardietore
Copil'a se topesc — si josu se face-o flóre, —
Er' sôrele suspina cu doru si amaru plâng
Din gean'a-i auria curgu picurasi de sănge.

In ori-ce demanetă de-atunci ântâia-si data
In vîrvu-acelui munte sôrele se aréta,
Si floricec'a-lu vede si vîrsa lacrimoare
Pre care i le sterge plangându frumosulu sôre;

Si-o mângea sermanulu cu radiele-i placute,
Dar' flórea-i numai flóre, simtiesce dar' n'aude
Si sôrele suspina, intuneca-alui radie
Si fația lui de lacrimi amare se 'nundéza;

In tota demaneti'a la flóre se opresce
Cu dragu elu o saruta si frundi'a-i incaldiesce,
Er' cându sosescse tempulu se mîrga 'n cea lume
Poti că se-i vedi pre fația o trista-amaratiune.

De-atunci sôrele-i veduu, căci ori cătu a umblat
Unu angeru de copila că-ace'a n'a aflatu,
Pre fația cu dragi farmeci, cu dôue dulci stelitie
Si 'n sinu de flori de nuferu o mândra gradinitia.

V. B. Muntenescu.

Liz'a veni si afându de ce era vorba, se rumeni
focu. Se si incurcă candu le spuse că se supune intru
tôte sfatului parintiescu. Dar' la capetu atât'a o sucira,
atât'a o desmierdara pâna ce î-i descoperiră ascunsulu
ei gându, că adeca ea scia că cu Jancu nici candu nu
va fi fericita asia cum doriă ea. — Intielegea prin ast'a
ca elu era pré flusturat, pré desiertu si de moda —
pâna-i lumea nu-lu ademenea cas'a si més'a lui.

Aste le spuse Bujoreanu, cám eu parere de reu,
si acelor'a ce in curêndu trageau nedejde ai fi cuserii
si prietenii. — Ei se socotira multu — clatinară din capu
si apoi o spusera si fetorului. Nu-i incòtrou, li se amari
rise reu, sinegresitus'ar fi despărțit in superare de aste
doue case de omenia, déca Jancu n'ar' fi fostu destulu
de istetiu pentru de-a escusă pre Liz'a, dicându: „la
săti pe mine tréb'a, scfu eu că Liz'a că tôte fetele se
cám prefacă; vré se fia rogata — ast'a e totu.“

De aci incolo elu se prefacă-se in umbr'a fetei.
Unde era ea, era si elu; facuse naravu a aretă nesfiutu
cum se aprinsese de dragostea ei.

Inse nici cu ast'a nu isbuti, că-ci feta prin o si
retia de copila ocolia ori ce-i potea talmaci iubirea lui. —
Si pică-se si lui pré ciudatu astu resboiu fara de ca
petu — si pe incetulu se sămîti cuprinsu de umbr'a unei
indoieri.

Se scia omu de vaza — avea rangu, avere, falos'a
unui paunu, apoi mai scia vorbi fetelor de-i du
ceau dorulu, de unde dara, si pentru ce acesta stator
nica impotrivire a Lizei?

Gânduri rele 'lu nelinisciră, si vrendu nevrendu
'lu ispitise a pândi, nu dora 'si pierduse ea anim'a la
vre-unulu din cei multi ce-o urmariau pote cu nedejdi
ascunse?

Erău voinici intre ei, voinici sdraveni ce poteau
usioru câscigă o anima femeesca. Intre ei erău unii si
prietenii ai lui — erău si ei cu căte o frageda sămtire
pentru Liz'a, dar' nime nu se poté mândri cu-o ochire
furisiata, séu cu-o sioptire mai dulce.

Eră o dî inadusitore, cându Liz'a se asiedia cu
luceru sub crengile tufose ale unui arbore de lângă
pórta, pentrucă ast'feliu credea că va fi scutita de ori
ce intrerumpere — Fetele iubescu singuratatea si-o im
populéza cu dragu cu icone ale inchipuirei loru tinere
si poetice.

Si Liz'a se daduse cu mân'a dupa acu, era cu
mințea cine scie la ce visuri, din care o tredî unu visu
scurtu, si intrebarea:

— „Aici siedi voluntariule?“

Ea devină atenta la acesta vorbire din drumu, si
audî respundiendu-se:

— „Aici.“

Si sciti cine a fostu intrebatulu?

— Petru.

Sermane omu — cugetă ea, creatoriulu te-a facutu mare, dara tu nu scii trage folosu din marimea t'a. Prinsè mila de acestu sermanu. Pentru ce nu scia a se aperă de risulu altor'a. Cei dreptu de asta-data fusese unu superioru, că-ci ei au slobodieni'a vorbei, inse pentru cătu n'ar' fi datu Liz'a déca astu romanu ar' fi respunsu neuosiu si respiqatu, cum adeca e firea romanului adeveratu?

Ea era o fiica brava a natiunei s'ale, si de ace'a 'si descoperi neindestulirea. — Petru se rosi, plecă ochii spre paméntu si recunoscù cu umilire, că-i dadusera numele de „voluntariu“ numai pentruca era celu mai uritu in rezerva.

De dicea ca mai simplu, o nimeria mai bine — gândi Liz'a, inse nevotindu se-lu supere mai tare întrebă cám in gluma de ce nu merge la orasius, fiindu că era serbatore la nemti?

Elu statu totu plecatu si nu respunse, inse ofta un'a din sufletu.

— Esti insuratu Petre — dise ea — esti insuratu si atunci bine si faci. Am se spunu nevestei, cându va veni totu lucruri bune; am se te laudu, lasă numai pe mine.

— Multiam cocóna, dar' me superi gândindu că eu nu ti-asiu fi spusu adeverulu in socót'a insuratiunei. Vedu si eu că-i siodu a fi imbetranită că june, ti-oiu spune inse si pricin'a. La noi dupa obiceiulu din stramossi 'si aducu parentii cu blaga de vreme nora in casa. Eu, candu cei de vresta cu mine urzău de nunta stám ascunsu, — că-ci bun'a mea mama era seraca, era de mine fugeau fetele cale de-o posta. — Póte ca-o fi fiindu si vin'a mea, că-ci umblámu singuru nu cu flacăi din satu, munciam la unulu si la altulu că se inventiu a chivernis si eu asié, că in vremuri de betranetie se-mi aduca rodu indoitu, si asia cocóna am remasu — remasu pana adi că una stengeru

— Apoi de! fi mai sprintenu mai curatielu, dise cocón'a Liz'a — si ai se-ti gasesci noroculu unei neveste.

— Scie Domnedieu! dar' eu credu că pana-i lumea nu voiu gasi. — Pe cine vréu nu me vré, sci asié-i bagsama rostulu omenimei.

— Lasa rosturi de astea, — dù-te unde audi de-o feta, că-ci la o feta e usi'a deschisa. Apoi ce dracu, dora numai nu ti-e frica se te uiti in nisce ochisiori?

— Nu! nu! repetă elu, si fü usioratu pricependu ca cocón'a pornisé.

In sér'a acést'a elu se asiedia in coltiulu mai ascunsu alu gradinei, si acolo petrecu tacutu din afara, dar' tulburatu si resboitu din launtru. — Elu sari, in mai multe rânduri in susu la audiulu melodióseloru tonuri ce mân'a Lizei farmecă din clapele pianului, dar' totu-de-a-un'a se asiedia iara josu... josu la pamantu... privindu ceriulu cu ochii sei albastrii si reci.

Atunci candu disparuse ori ce tonu in casa, trebuie ca veni-se lui Petru unu gându doiosu, unu gându cum ne vinu atunci candu intr'o lume cu ómeni ne séntim si singuri si parasiti, că-ci nisce lacrime se rostogolau pre obrazii lui cei pârliti . . .

— Domnedieu 'mi va ajută si mie — si opti elu, cându 'si pusè urechi'a pe capatâiu!

— In diu'a urmatore erau tocmai siepte septemani de cându venise Petru in cas'a d-lui Bujoreanu. — Fusese singuru, acum inse capatâse unu ortacu din fostii granicieri romani. Noroculu se vede ca umbláse dupa elu, că-ci nou-venitulu era de natia straina!

Se mahfise inse la inceputu ca acestu ortacu era corporalul la alta compania, si apoi unu omu istetiu si cám sciuitoriu in de-ale catantei. — Se pierdù-se inse si umbr'a mahnirei dupa ce pricepù că si jupânu era omu cu sufletu, nu-lu cărtfa, ba ridea cu elu incâtu spre capetu i propuse se mérga cu elu se-i fi ântâia sluga pe mosia s'a granicerescă.

Tocmél'a se facu si inca tocma cu gostia, că-ci Petru era crutiatoriu, esie la cale cu puçineii cruceri, ce-i capetă, ba din ei mai tramitea si mamei s'ale a-casa.

Vediuse odata pe cocóna cu condeiulu, si de atunci cea mai mare bucuria lui era cându ea se punea a alcătui vorbele lui mojice si fără intielesu in o asia scrisore, incâtu 'ti veniáu lacrime si nu sciai de ce. — Aste carti ce resuflau o umilita iubire parintiesca, le tramitea elu mamei s'ale indepartate; ele mergeau, iară elu remanea multiemindu cocónei pâna la ceriu, ba odata vrù ai sarutá si manile, inse ea rise de asta curtenire incâtu bietulu omu recunoscù, că asia ceva nu era pentru mojicii că elu — macarcă nu vediuse nici dintre domni pe care-va asié norocosu, a-si pune budiele pe manile cocónei.

Dintre acesti domni unii erau lui Petru dragi, macar' ca se gândia elu ca 'si tienu nasulu pré pe susu. Inse ce avé se faca, erau inventiati — inventiati romani, si acesti'a mai toti 'su asié.

Pe unulu inse inventiase a urì, si avé pricina, că-ci Jancu pâna-i lumea nu-ti vorbia romanesce, si cându o facea era că-o batjocura. — Cocón'a nu-i tacuse, ba-lu spaláse din darulu vorbei, si déca Domnulu nu s'ar' fi lasatu invinsu, nu sciu déca nu se strică de totu cu ea.

Se mai intempláse si ace'a imprejurare de zarindu Jancu pe bietulu reservistu, cadiu in unu asia risu prostu incâtu era aprope a-si pierde resuflulu de nu mai striagă si: unu cretinu . . . unu cretinu!

Molli sor'a lui era tocmai cu batjocur'a pre buse, si prinse dreptulu a adauge din parte-si unele observațiuni, — ast'feliu ca Petru si in nesciintia lui inca fü din destulu luminat a pricepe, ca suntu vorbe urite croite pe elu.

Elu tacu cum tacuse la toti si nime n'ar' fi gândit in liniscea ce aretă, ca inghite nodulu unei mânii aprinse.

Așie trecuse o parte a verei, si eră se sosescă si capetulu incortelarii, că-ci incepuseră orasienii a se plângere in amiadiulu mare de scumpete, de incomodare, de pedepse si altele. — Numai la demnulu Bujoreanu nu se gîeluă nimene, ba erău unii ce amentiuă cu-o tainuită parere de reu, că alcatuial'a si bun'a-intielegere avea se se strice, si apoi nu eră ore pe cat?

— „Până-i lumea ómeni că d.-vôstra nu voiu mai gasi ofta adese-ori Petru, si totu-de-a-un'a intristatul plecă de se asiedia la umbr'a vre-unei tufe, de unde cantă mai multu pentru sine:

Bine-a disu frundi'a de viață,
Că dragostea nu-i mosia;
Că dragostea-i frundai verde,
Cându iubesci atunci se pierde!...

(Va urmă.)

Emilia Lungu.

PETULANTULU.

Comedia in 5 acte
de

Augustu Kotzebue.

(Continuare.)

SCEN'A X.

Fridericu, Babetta, (acoperita eu unu velu.) Cei de mai nainte.

Domin'a Langsalm:

(trage pre Fridericu si pre Babetta din usia, in momentulu acest'a afara tuna.) Audți iubitii mei cum tuna. Cei iubiti binecuventua unirea văstra. Vino barbate si binecuventua parechi'a acăst'a. (Fridericu si Babetta se punu in genunchi inaintea lui.)

Langsalm:

Din tota anim'a (pune mânele pre capetele loru.)

D.-n'a Langsalm:

Primiti si benecuventarea mea materna (éra tuna.)

SCEN'A XI.

Doris (intra obosita.) Cei de mai nainte.

Doris:

Ce-i mama? ce se intembla aici?

D.-n'a Langsalm:

Doris! (striga cu tonu inaltu.) Ah! Insieriatiune!

Babetta:

Eu sum nevinovata! (sare in susu si fuge in odaia indareptu.)

Langsalm:

Doris in duplo.

Doris:

Afara plouă si tuna, si eu trebuie se caută pistă.

D.-n'a Langsalm:

Stau aici că impremita.

Langsalm:

Densulu a primitu binecuventarea mea.

Doris:

Ce va se dica comedii'a acăst'a?

D.-n'a Langsalm:

(catra Fridericu) Misielule! Acăst'a e érasi o blas-tematia dela tine.

Fridericu:

Iubita matusia! D.-t'a m'ai binecuventatu.

D.-n'a Langsalm.

Au döra cugeti că eu voiu fi asié de prósta, incătu se lasu Babettei velulu acestu pretiosu?

Doris:

Ce? Babettei unu velu asié pretiosu?

Fridericu:

Primesce indereptu velulu, si-mi dă mîe pe Babetta.

D.-n'a Langsalm:

Aici stă mirés'a ta, si serantoc'a ace'a se va pedepsit pentru nerusinat'a ei fapta (se duce dupa Babetta.)

Fridericu:

Vai de mine! Tempestatea a eruptu, si indata va trasni, trebuie se aplicu unu magnetu pentru de a prinde fulgerulu (se duce dupa d.-n'a Langsalm.)

Doris:

Ce va se dica acăst'a, iubite tata? eu din totaistor'a nu pricepu nici unu cuventu.

Langsalm:

Eu inca nu, iubit'a mea.

Doris:

Inse eu voiescu se aflu ce s'a intemplatu, trebuie se sciu: date in gradina, si priude pisică; s'a suiu pe arborele celu mare. (Se duce dupa ceialalti.)

Langsalm:

(singuru.) Da, cum se nu me ducu; tu insati esti pisică, si déca ati fi cu tote pe pomulu celu mare, totusi nu m'asi duce (din cîndu in cîndu se aude tunându.) Tuna cum se cade, si plói'a se bate de feresti. Cu asemenea ocasiuni dörme omulu forte bine (misica din capu.) Déca n'ar' fi somnulu. — O inventiune frumosă a creatorului; punu remasiagu că au inventat-o anume pentru ómenii necasiti că mine. (Siede pre unu scaunu si adörme, ferest'a remane deschisa, tempestatea duréza, si din tempu in tempu e totu mai poternica. Langsalm la fia-care trasnetu tresare puçintelu, inse adörme érasi.)

(Va urmă.)

Inteleptiunea vietiei.

De sîmti vre-o *bucuria*, la nime se n'o spui,
Ci cu lacăti de-arama in sufletu s'o incui, —
Că-ci făr' de păsare, de nu cu pismuire,
Privesce réu'a lume inalt'a-ti fericire!

De sîmti vre o *durere*, tu iarasiu se n'o spui,
Ci totu asié poternicu in sufletu s'o incui, —
Că-ci făr' de indurare, de nu cu multiamire,
Privesce réu'a lume, a t'a nefericire!

J. Negruzzl.

SECRETELE A LORU TREI NOPTI

SÉU TREI MORTI VÍT.

(Romanu englesu d. H. Frankstein.)

(Continuare.)

Capitulu XXVI.

In castelu.

Dupa-o cale de-o diumatate de di ajunsé in Schrevsburg aprópe de castelulu lordului, unde o acceptá trasur'a acestui'a. Tóta caletori'a fù o placere pentru dens'a. Eu sciu că-mi va plácé castelulu "si dicea ea. Trasur'a mersé mai multe chilometre; in urma intrá in strad'a castelului Dunholm. Dupa câte-va mi de pasi se areta castelulu Dunholm in tóta splendórea s'a. Trasur'a se opri inaintea pórtei principale. Gwendoline se scobori din trasura si inaintà in castelu pre treptele de marmore. Unu servitoriu, carele scia cine are se sosescă in ace'a di, i-i dise: „placa-ti, domnisióra, a merge in chili'a destinata pentru d.-t'a", si-i areta chili'a. „Lordulu e ocupatu cu nesce visite. Preste o óra te va poté primi."

Abié trecù o minuta si se areta económ'a acestui castelu cu o facia vesela si complimentându-i-se dise: „D.-t'a esti d.-sióra Myner?" — căci sub acestu nume veni dens'a aci, dupa cum i-i propusé preotulu cu soçi'a s'a, că se fia mai scutita de persecutiunile unoru ómeni reutatiosi, dintre cari pre unii i-i scimu.

Jun'a i-i facu unu complimentu. Apoi o condusé económ'a prin unu corridor, in care se aflá chili'a Georginei si o alta chilia destinata totu pentru jun'a straina. „Sperezu", dise económ'a, „cumcà-ti voru placé aceste chilii. Ferestrile chiliei d.-t'ale suntu vis-a-vis cu parculu."

Económ'a o privi cu placere si delicateția cătu mai nu se potu saturá. „Ce contrastu intre dens'a si Georgin'a! cugetă económ'a. Apoi amendoue ocupara locu pre o sofa. Económ'a intrerupse tacerea dicindu: „Vreau a-ti spune d.-sióra că eu sum de multi ani aci! eu am cunoscutu si pre lordulu de mai inainte. Dar'... fisonomi'a d.-t'ale 'mi pare fórtă cunoscuta. D.-t'a semeni multu cu famili'a Charteris, din care se trage famili'a Darkwoodiloru." Apoi o invită că ori ce lipsa si neplăceri ar' avé se i-le descopere, că-ci ea-i va stá intru ajutoriu că o mama.

Jun'a Myner (Gwendoline) 'si esprimă multiemitt'a pentru bunatatea manifesta a ei, dupa cari económ'a se retrase. D.-r'a Myner fiendu singura 'si facu toilet'a. Garderobulu ei erá din Parisu, de totu escelentu. Ea se imbracà pentru a merge la mancare in unu vestimentu usioru de metasa intunecata. Togmai 'si finí-se toilet'a candu cineva batu la usia si ffic'a lordului, Georgin'a intrá. Gwendoline i esti inainte. Georgin'a o privi cu mirare. Frumset'a Gwendolinei o facu jalusa că pre tóte de sexulu ei; apoi o intrebà: „D.-t'a esti d.-r'a Myner?"

„Eu sum! D.-t'a esti d.-sióra Georgin'a Charteris?"

„Da! eu sum d.-r'a Georgin'a, dar' d.-t'ale 'ti permitu a me numi numai Georgina. D.-t'a 'mi placi Myner, desí 'mi propusesem că se nu te iubescu; vediendu-te inse sum convinsa că vomu fi cele mai bune amice."

„Ast'a o dorescu si eu" dise Gwendoline.

„Me bucuru că chiliile nóstre suntu langa olalta. Cum 'ti este numele de botezu?

„Marian'a" dise guvernant'a aducându-si aminte că numai acestu nume 'lu pote folosi aici."

Guvernant'a o cunoscù indata cătu de neglesa i-i este educatiunea si dise: „eu sciu că vomu fi bune amice. Eu nu am pre nime, si amu lipsa de o amica, eu moi nisui că tóte se ti le facu pre placu că asia se fiu démna se me iubesci."

„Oh! eu inca de ace'a te iubescu Mariana! Ori cine te va vedé trebue se te iubésca." Ambele siedeau si conversáu, candu se audi o alta lovitura la usia. Lordulu Darkwood chiemá adeca pre guvernanta in bibliotec'a s'a spre a-o vedé.

Gwendoline se dusera, Georgin'a o acceptá in chilia.

La vederea frumósei guvernante unu surisu se ivi pre busele lordului. Dens'a se astă facia in facia cu unu omu, carele i juráse perirea, dar' nici unulu nici altulu nu se sciáu. Pasarea erá in latiu, fara de a se venatoriu.

Capitulu XXVII.

Lordulu Darkwood suspicionéza pe Pietro.

„Eu sum lordulu Darkwood si me sémtiesc ferice potendu-te salutá in acestu castelu, d.-ra Myner. Am primitu asta deminétia o telegrama dela advocatulu Sutton, in care fórtă te lauda pre d.-t'a si pre venerabilu preotu Tomas Myner!"

Gwendoline la aceste cuvinte se plecă de-abie si intinsé o alta epistola in care o recomandá Sutton. — Lordulu i-i oferi apoi unu scaunu si ambii siediura. Elu ceti cu atențiune epistol'a si-i dise: „advocatulu lauda dezeritatea si eruditinea d.-tale, dar' ce e mai multu si ce e mai ponderosu: dice că esti din o familia mare. Acést'a alt'cum asiu fi sciutu-o eu indata ce te-asiu fi vediutu, căci: nascerea si educatiunea se aréta indata!"

O umbra usiéra se asiedia pre façia junei la aceste cuvinte. Ore tienetu-o-ar' fi elu de guvernanta a ficei s'ale, déca i-ar' fi sciutu istoria? Ea ar' fi voiu a-i mai descoperi adevărul secretului, dar' sub ce forma? Totusi se decisè a nu-lu spune.

Lordulu i-i enarà apoi caus'a educatiunei neglese a ficei sale, i-i spusè că dêns'a i-i va fi eredea etc. apoi o rogà că se fia pacienta cu nepoleit'a ei portare si se se nesuiésca a-i câscigă increderea si amicitia.

„Totu ce-mi va stă in potere voi face pentru dens'a“ respunsè Gwendoline.

„D.-t'a considera acestu castelu că o proprietate a d.-tale, folosesc-te dara de tóte privilegiile posibile si nemicu nu-ti va lipsi!“ adausè lordulu.

Elu privi si mai de-aprópe pre Gwendoline. Faç'a i-se schimbă, caci i-se paru că o fisonomia că a ei a mai vediutu unde-va. „D.-siora!“ dise elu, d.-t'a semeni multu cu famili'a Charteris!“

„Chiar' ast'a observatiune si-a facutu-o si económ'a“ respuñse jun'a.

„Asiá! apoi nu-i numai o intipuire simpla a mea. Dar' me miru, caci famili'a Charteris nu e inrudita cu famili'a Myner! Oh! de-ar' avé fic'a mea frumseti'a d.-t'ale! — Dar' éta-o!“

Georgin'a tocmai intrà. — „Éta“ dise tatalu seu, „guvernant'a ta.“

„Am vediutu-o, noi deja am facutu cunoscintia.“ Dupa puçina convorbire ce mai avura atâtu Georgin'a cătu si Gwendoline se retraseră in chiliele loru. Elu le petrecu. Intorcându-se se preamblă repede prin chilia-si si dicea: „ce se fia ast'a? chiar' si económ'a s'a miratu de acésta asemenare; jun'a ast'a se pare a-si trage originea din famili'a Charteris. Ea e frumoasa că o princesa! trebue ca e din o familia inalta!“

Pre incetulu se linisci in crediti'a ace'a: că pote că s'a insielatu.

Junele fete se apropiau tocmai de usile chiliei loru, cându se intalniră cu Pietro. Elu privi pre straină plinu de uimire si se uită lungu dupa dens'a. „Cine se fia ast'a?“ se intrebă elu. „Ea nu se pare a fi numai o simpla guvernanta, dens'a se pare a fi o dama inalta. Unu ce deosebitu am vediutu in trasurile fației ei; pote pentru că esaminezu bine tóte fetele. Eu cugetu mereu la fic'a Clarei Markham, care nu e mai inaintata in etate decâtua asta dama. Me miru cum de nu audiu nemicu despre ace'a. Voiu publică unu altu inserat in tóte jurnalele!“

Cu aceste plecă spre chili'a lordului. Tocmai conveni cu elu pre trepte si dise: „Signore, cine a fostu dam'a acésta?“

„Ai vediutu-o? Ast'a e guvernant'a Myner!“

O guvernanta!! dens'a nu sémana a fi numai o simpla guvernanta! Eu credu că e din o familia mare.“

Lordulu esamină faç'a astuta a lui Pietro. Aflatu-ore si elu vre-o asemenare intre ea si famili'a Charteris?

Lordulu intră in galeria de picturi. Aci se opri privindu pre representantii familiei sale, pre cari i studia mai de-própe.

„Ce nebunfa“ dise elu, „óre cum am potutu presupune că jun'a guvernanta ar' avé ceva asemenare cu vre-unulu din representantii familiei Charteris! Oméni eu ómeni sémena, si déca nu suntu din o familia!“

Esi din galeria si intră in biblioteca si punénduse la mésa dise: „totusi intemplarea séu intipuirea ce mi-am facutu-o 'mi adusè aminte cumca in Anglia un-

dev'a traieste o feta, acarei esistintia pentru mine e pericolosa. Eu nu-i scu neci numele, neci pozituna, dar' fiic'a Clarei Markham ori unde se afla si ori ce ar' fi, este unu periclu pentru mine. Déca asiu scu că Pietro cându a disu: că are de a cercá pre fratele seu morbosu, a mersu se caute pre ace'a jună: numai decâtua l'asuu omori. Totusi acolo trebue se fi fostu. „Hotiu la hotiu nu crede“ dice proverbulu. Eu 'lu cunoscu că e blastematu si astutu, caci multe fapte negre amu comisul impreuna! Inse desf se aréta că me iubesc, totusi ar' fi bucurosu a-mi lovi anf'a cu unu cutitu! Pre cecale asiu poté scu că: unde a fostu?“

Cu cătu cugeta mai multu, cu atâtu deveni la convingere mai mare că Pietro jóca o rola dupla. „Bine, dise elu, „eu voiu esamină mai deaprópe pasii lui! Sum aprópe de abisu. Elu e in corespondintia cu frate-seu. Si acumu am vediutu că e mânjitu cu negréla pre degete. Óre, cui va fi scrisu si ce? Scrisu-a fratelui seu că se caute pre jun'a nepótă a marchisului Markham. Ah! dar' de nu si-a espedatu inca epistol'a. Voiu cerea intre scrisorile lui si voiu vedé: ce intentiuni are Pietro. Dicindu aceste se scola si ascultă la usia că óre nu vine cineva. Elu esi incetu si intră in chili'a lui Pietro, in care petreceea diu'a. Si luă nesce chiei si deschisè scririulu cu scrisori. Aci astă mai multe si diverse epistole. In urma dete preste o epistola cu converta fina, care era adresata fratelui seu. Lordulu o luă si est. Desfacu apoi cu mare maiestria covert'a si astfelui epistol'a lui Pietro sta deschisa inaintea lui.

(Va urmă.)

P. J. Grapini.

Din Bucovin'a.

(Urmare)

II. Se se tramita cu grabire o nouă adresa din partea acestei adunari catra consiliulu de ministri la Vien'a, cerêndu-li-se: că si beseric'a resaritului din Bucovin'a se ajunga a vedé că constitutiunea este si pentru dens'a unu adeveru; se se dee besericei acestei'a autonomia ceruta, deplina si neslabita, — in poterea legii fundamentale de statu despre drepturile generale ale cetatiilor, articolul 15, — dreptulu inca totu retienutu pana in diu'a de astadi, dreptulu de autonomia, adeca dreptulu de neaternare de catra diregatoriile administrative in trebile din launtru si administrarea fondului religionariu gr. or. din Bucovin'a sub controlul guvernului imperatescu si cu tóte garantiile trebuintiose in privint'a acésta; — dar' mai antâiu decâtua tóte pentru că se se conchieme cătu mai curendu unu congresu besericescu constituitoriu pentru eparchia Bucovinei, compusu prin alegeri libere din preoti si din mirenii dupa modulu cum s'a urmatu in privint'a acésta — cu voia imperatésca — si in Ungari'a, fația cu sororile beserice: roman'a si serbesc'a; — căci numai unu congresu constituitoriu besericescu are dreptula si prícepera de-a lamurí si stabili autonomia besericei resaritului din Bucovin'a in marginile asiedimentelor besericei drepture creditiose si potrivitu cu drepturile cele vechi ale tierii; precum si cu privire la cerintele tempului de fața, la impregiurările faptice, la trebuintele eparchiei si la legile de astadi ale statului. Ér' in urma se

se inainteze lucrările congresului la locurile cele înalte spre a se urmări mai departe în privința lor, după constituire, și se se supue prea înaltei sanctiuni a Maiestatii săle prea înaltului imperator (aprobari din totă partile).

III. Totu odata se se invite venerabilulu consistoriu gr. or. alu Bucovinei, spre a se insotî cu tota îngrijirea scaunului episcopal alu tierii la acești pasi, si de a sprigini din totă poterile din partea sa si mai departe staruintele pentru a rezolvă cătu mai curendu caușa cea vitală a besericei din Bucovina (aprobari din totă partile).

IV. Unu comitetu anumea alesu de catra adunare se se insarcinedie cu indeplinirea hotaririlor de față, si pe langa acăstă comitetul numită se fia indatorită de a urmari cursulu acestei cause cu cea mai mare luare amente, — de-a incunoscintia necontentu pe poporul despre elu, — de-a conchiemă spre acestu scopu — de ar' fi de trebuința si in alte parti ale tierii — adunari publice de poporu, — de-a inlatura ori ce piedeci ce le-ar' intimpină elu si de-a intreprinde toti pasii legiuiri si trebuintiosi pentru a ajunge odata eparchia dreptucredintioa a Bucovinei cătu mai curendu la autonomia sa (aprobari si aplause prelungite.)

Pôte ca unele puncte ale raportului de față ar remană nechiare pentru cetitoriu, de acea voiu mai adaugă urmatorele lamuriri:

„Ce se atinge de administrarea fondului gr. or. alu Bucovinei peste totu si 'ndeosebi a mosiiloru, dela anulu 1786 pana astazi sta ea in man'a regimului, si anumea organulu administrativ alu fondului că atare a fostu parte locotenentia din Lein'a, parte diregatoria tierii de aice sub influența regimului centralu, era organele economice ale mosiiloru denumite de regim, stetera din inceputu pana nu de multu sub conducerea si control'a directiei de finantie. In anulu 1870 inse s'a creatu o directie economica anumea pentru mosiile fondului religionari Prin totu tempulu, cătu a fostu Bucovina aneksata la Galiti'a, organulu administrativ alu fondului fiindu in Lein'a, nu scia mai nimene in tiéra cum stău lucrurile cu fondulu, si in anulu 1844, facându consistoriulu o intrebare despre starea capitalelor active, cu emisulu guvernialu din 30 Iuliu i s'a reprobatu cutesarea.

Cu inaugurarea erei constitutionale, si anumea pe urmă unui emisu ministerialu din anulu 1861 incepura a se comunica autoritatii besericesci preliminariele anuale ale fondului, spre a-si dă parerea; era prin statutulu consistorialu mai nou i se mai estinse cerculu de ingerintia. Cu totă acestea raportulu autoritatii besericesci in afacerile fondului este asta dicându pasivu.

De o activitate mai eficace a elementelor sociale ale besericei atâtă in aceste cătu si in celelalte afaceri besericesci pôte se fia vorba numai atunci, déca si beserică bucovinéa va deveni in posesiunea si esercitiulu dreptului de autonomie, garantat prin articululu 15 alu legii fundamentale de statu.¹⁾"

In posesiunea acestui dreptu se afla Bucovina deja de 8 ani. Maiestatea sa c. r. apostolica a binevoisită gratiosu cu prea înalta resoluțiune din 9 Augustu 1871 a incuviintă conchiemarea si tienerea unui congresu be-

sericescu constatatoriu din 24 deputati preoti si 24 lumeni si pentru eparchia gr. or. din Bucovina. Ba pentru congresu se sanctionă totu-odata si unu „statutu de alegere.“ Drepturile concese inse nu s'au practicatu in Bucovina inca nece pana in diu'a de astazi.

Mai amentescu aice cumca conformu cu punctulu alu IV. alu raportului de mai nainte, s'a alesu de catra numită adunare poporală si comitetul propus, constatatoriu din 45 de barbati. Despre lucrările acestui comitetu inse nu sciu se fta bucovineni, cari ar' potea se spue multe — că-ci am auditu chiar' pe unii din membrii comitetului dicându, că acum'a de multu nu mai au nici o scire dela si de colegii loru. M.

(Va urmă.)

Soanteiutie.

O mirésa pentru unu esamenu. — Actualul primu-ministru alu Belgiei, Frère-Orbanu, se numea la inceputu numai Frère si iubia o fata Orbanu. Era unu seracu studentu de drepturi si amorulu seu pentru fét'a unei familii aristocratice se parea fara speranța.

Se apropiă diu'a esamenului seu. — „Déca tu vei isbuti la esamenu, — dise fét'a catra tenerulu studentu — atunci vino de sera la opera si intra in loja in care me voiu află eu, parintii mei si amicii nostri.“

— Me voru primi?

— Pentru ast'a portu eu de grigia.

Tenerulu trecu esamenulu intrunu modu stralucit u si dupa cum fusesera vorbiti, intră in loja. Iubit'a lui i-i sări inainte si-lu sarută in fața toturor.

Negresitu parentii sanctionara logodn'a; puseră inse ginerelui conditiunea că se adauga la numele seu si pe acel'a alu familiei miresei.

*

Unu sarutu de bine-facere. — Intre vizitatorii unor băi se află si unu betranu gardforestier, cu tener'a si rapitorea să fice, o frageda si grădina rosa, care prin farmecul delicatei săle frumuseti si prin candid'a ei modestie încântăse pe totă lumea. Dér' unu dandy din resiedintia facea o neplacuta esceptiune, si importuna pre biét'a feta in totă locurile cu insipidele lui curteniri.

Intr'o dì, cându erău toti la Table-d'hôte a intrat unu betranu in sala si cersia in giurulu mesei. Cându veni la dandy, acesta-i dise in gur'a mare: — Nu-ti dau nimicu betranule. Dér' déca vei luă unu sarutat u de la frumos'a si tener'a dama vei avea acestu biletu de 100 de mărci (50 fl.)

Totii conmesenii fura indignati; tener'a copila se rosi pana la vîrful urechilor 'si plecă ochii in farfurie. Dupa puține minute, cersitorulu era inaintea gardforestierului care-i dete ceva. Tener'a nimfa din paduri in se innecata in văpae, se redica, 'si sterse gurita cu servetulu, aruncă brațele in giurulu grumadiloru caruntului cersitoriu si-i depuse unu sarutu din anima pe buze.

— Acum tatutiile, dute la tenerulu domnul si iati cele 100 de mărci.

¹⁾ Dupa articululu „Despre istoria fondului religionarii gr. or. din Bucovina“ — prelegeră tienută in $\frac{3}{16}$ Ianuariu 1871 in localitatea societății literare romane din Cernautin de Samuil Morariu — actualul mitropolit bucovinean Silvestru Morariu — care articulu sa a publicat in Calindariul din Bucovina an. 1875 pag. 69—85.

REVISTA.

Noul proiect de ortografia romana cunoscutu lectorilor nostrii, din colónele acestui diurnal, au fostu primitu in generalu in siedint'a dela $\frac{11}{23}$ aprilie a. c. a Academiei Romane cu 20 contr'a 2 voturi. — Apoi in discutiunea speciala inceputa la $\frac{12}{24}$ aprilie, s'a primitu a se adauge la finea §-lui 1: „Nu intra in acésta regula scrierea cuventelor straine neassimilate, de exemplu: aquarium, kalium.“

Proiectul de lege pentru regularea proprietatiei in Transilvania si in tienuturile comitatelor de odinioara a Crasnei, Solnociului de medilocu si a Zarandului pr. si a desfientatului districtu alu Cetatiei de pétra — adese-ori si in colónele acestui diurnal — cu puçine atinsu mai si neesentiale modificari a fostu primitu de catra ambele case legislative ale Ungariei; — si asié preste puçinu au a se face comásari si segregari pretutindenea unde le voru pofti domnii pamenteni.

Altati'a S'a Regale Carolu I Domnului Romaniei fu alesu de presiedinte onorariu alu institutului etnografic din Paris.

Sectiunele scientifice ale Asociatiunei transilvane p. literatur'a rom. si cult. pop. rom. se voru intruni la 16/28 l. c. in Sabiu.

Advocatu romanu in Lapusiu ung. Amiculu nostru Augustin Popu, depunendu de curundu cu succesiu escelinte censur'a de advocatu, si-a deschisu cancelaria sa' advocatuala in Lapusiu ung. — Conscientiositatea rigida ce caracterisédia pre tenerul advocatu impreuna cu deplén a cunoscentia a missiunei ce a imbracisiatu si eu pracs'a ce si-a cascigatu-o in cancelariile binecunoscutilor advocati romani din Deesiu DD. Gabr. Manu si Augustu Munteanu — lu recomenda mai pre susu de totu cuventul nostru caldurosului spriginn alu publicului romanu. — Din parte-ne dorim numai ca' Domniediu se-i conserve pacientia de pana acum'a intru eluptarea dreptatiei si a ecuitatiei — multu securi ca' prin acésta va fi in stare de a-si cascigá preste puçinu si o clientela estinsa, care se va afli fortunata — avendu-lu pe densulu de aperatoriulu dreptului seu.

Conferintia europeána s'a intr-unitu in 4/16 l. c. la Berlin in caus'a delimitarei fruntariilor greco-turce. Poterile europene suntu representate in acésta conferintia prin ambasadorii loru aflatori in Berlinu.

Maria Alexandrovna imperatés'a Rusiei a morit in 3 juniu st. n. in etate de 56 ani.

Kossuth se scandaliséza de ace'a ca in câmpia Transilvaniei nu suntu decât 40 funduri magiare si ca in Clusiu toti sciu si cei mai multi si vorbesc *limba romanescă*.

Liga antisemita s'a formatu in Ungaria. Acésta liga are de scopu de a pune stavila coruptiunei si miseriei, care prin inriurint'a evreilor incepe a luá in tiéra dimensiuni din ce in ce mai insuflatórie de grigia. Lig'a acésta va incepe a edá dela tómna inainte si unu diurnal intitulatu: „Cestiunea evreilor.“

„Palestina pentru Evrei!“ — acésta este esclamatia favorita a ortodoxilor si crestinilor evreofobi, a carei potere cresce din ce in ce mai multu, cu cătu scade puterea Sultanului care actualmente e stapanitorulu politiciu alu *pamentului fagaduintie*. Predicatorulu englez Nugée, care se intereséza de acésta causa, a desvoltatu la 2 ale curentei intr'o conferintia publica unu planu care in ultimulu tempu a inceputu se fie adoptat. Englezulu Olliphant a supusu Sultanului unu planu, dupa care partea tierii dela Gileaud si Moab, adeca teritoriulu tulpinelor israelite Gad, Ruben si Manasse se fie prefacuta intr'o colonia evreiesca. Se intielege ca' Sultanulu are se fia multiamitu cu bani sunatori, si dupa cum declaru Nugée, Sultanulu s'a esprimatu intr'unu modu favorabilu

acestui planu. Si noulu ambasadoru englez pe lângă Pórtă este pentru acestu planu, incâtu se ascépta spriginnu lui in caus'a de facia.

Teritoriulu in cestiune, are o intindere de 600,000 hectare si este locuitu actualmente de triburi nomade. Coloni'a are se remâna sub suveranitatea turca, cu unu guvernoru alu ei, se intielege de religie israelita, cu puterea de stapanitoriu.

Cu modulu acesta, se va asigurá evreilor unu domiciliu stabili in propri'a loru tiéra, creându unu punctu de adunare pentru imprasciet'a natia alui Israillu, in giurulu carui'a, dupa cum se spera, se voru face alte colonisari. — Rescumperarea paméntului se va face cu banii oferiti de evreii patrioti prin ofrande voluntare. Suntu proiectate dône linii de cale ferata un'a din Iaffa la Jerusalimu, iar' ce'alalta dela Iaffa pâna dincolo de Jordanu.

Sir Moise Montefiore se intereséza pentru aceste construcțiuni si a promisu pentru acestu scopu sume inseminate de bani. Pentru efectuarea liniei dela Iaffa, guvernulu turcu a datu dejá o concesiune, cu conditie ca' lucrările se incepa in Ianuarie viitoriu. Mai este proiectat si unu canalu de navigatiune dela marea Mediterana la golfulu Acabe si la marea Rosie. In generalu Palestina are se fia intemciata pe bas'a ideiloru secolului alu 19-lea, numai déca se voru gasi destui evrei pentru colonisarea ei.

Diuarele in Japonia. Mai in fia-care familiu din Japonia se afla unu diuaru, chiaru servitorii au fóia loru, caci acolo e o ambiție a nu se duce cineva se si perda timpulu prin casinuri spre a accepta ore intregi rândul de a ceti diuareli, la care e abonat localulu, nici nu se vedu cinci, siexe séu dicece ómeni prin casinuri gramaditi in giurulu unui'a care citește cu glasu tare asia, incâtu unu exemplarul se servescă la 50 séu 100 persone. Japanesii sunt forte mandri pentru acestu felu de lucruri. In vagone, in trusurile publice, e rare de a nu gasi unu Iaponesu foarte ocupat cu cetirea diuareului seu. De aceea si diuarele acolo se tragu in unu numeru de exemplare considerabilu, caci gasescetiori numerosi. Diuarulu japanesu celu mai respondant este „Yomiuri“, care in 1878 a trasu 5 milioane exemplare si 7 milioane in 1879; vin apoi „Choya“ cu 5 milioane in 1879 si 2 milioane in 1878; „Nichi-Nichi“, cu 3 milioane exemplare in amendoi anii, etc. Din cele 12 diuare principale ale Iaponiei numarul totalu alu exemplarelor trase in 1879 a fostu 21 milioane. Admitendu, ca cifra tragerii celorlalte a fostu de 12 milioane, ajungem u la unu totalu de 33 milioane exemplare in anul 1879, adeca aproape cifra populatiunei Iaponiei. In anul 1879 s'au fondat in Iapania 286 diuare nône.

Analite Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu publicate in anulu alu XX-lea alu activitatiesi s'ale 1880. Fasicululu I. — Editoru: Comitetul Asociatiunei. Redactoru: Secretariulu G. Baritiu. Acestu fasciclu aparutu in Tipografia archidiecesana din Sabiu si trimis si nôue in dilele acestea, cuprinde: *Genesea Annaliloru* (ca prefatiune) de Dr. Ios. Hodosin, *Activitatea associatiunei transilvane pe terenul practicu* (ca studiu retrospective preste publicatiunile anterioare) de G. Baritiu. Dupa ace'a urmeaza: *Partea oficiala*, care cuprinde *Procesele verbale ale adunarei generale dela Simleu din 1878 si a siedintiei II.* (cea de săntia unde-i?) a adunarei generale dela Segisior'a din 1879, — precum si procesele verbale ale siedintelor comitetului asociatiunei, — discursulu de deschidere alu adunarei gen. din Segisior'a, — reportul comitetului pre anulu 1878 9, — cuventul de benevolentare si o rogatiune a protopopului din Segisior'a Z. Boiu, — Apoi: Partea literaria cuprinde: „La race latine“ disertatiune de G. Baritiu, — Prim'a tipografia in Transilvania si primele carti romanesce, de acel'asiu, — Scole superioare de fete, de acelasiu, — Consideratiuni asupra starii poporului si a midiulocelor prin cari s'ar' poate ajutá, de repaus, parochu si adm. protopop. M. Tom'a (care se publica si in „Cartile Sateanului Romanu“ redactate de N. F. Negruitiu). In Apendice comunica Ratiociniulu despre perceptele si erogate Asociatiunei Transilvane si o dare de séma despre banii incursi la cas'a Asociatiunei dela 15 decembre 1878 pâna la 31 decembre 1879. — Pretiulu e 90 cr. v. a. séu 2 lei noi. — Se afla de vendiare si la Imprimari'a „Georgiu Lazaru“ in Gherla.

Aurora — **Quadrilu** este titulu unei pré-frumose piese musicale aparute in dilele acestea la Vien'a. Acésta piesa este compusa de talentatulu profes de musica din Naseau d.-lu Jacobu P. Murésianu, care merita deplin'a nostra recunoscinta pentru silintele ce-si da intru inaintarea nostra pre acestu terenu, atâta de puçinu cultivat la noi. — Pretiulu e 80 cr. v. a.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respunditoru: Niculae F. Negruitiu.

Gherla. Imprimari'a „Georgiu-Lazaru.“ 1880.